

The Brexit Nightmare: An Interview With Malcolm Sawyer

It's been more than two years since citizens in U.K. voted 48 to 52 for a split from European Union. Yet, the conservative government of Theresa May is still trying to come up with a workable Brexit plan, one that some may describe as allowing the U.K. to have the cake and eat it at the same time. Moreover, public

opinion in U.K. remains sharply divided over Brexit, and this includes members of the Labour party itself, with some trade union leaders and Labour representatives even warming up to the idea of a second referendum.

Will Theresa May's government be able to deliver an agreement before the U.K's exit date, which is set for March 2019? Will Labour vote down May's Brexit deal? And what will the British economy look like in the post-Brexit era? The renowned British economist Malcolm Sawyer, Emeritus Professor of Economics at Leeds University, sheds light on the Brexit conundrum in an exclusive interview below with C. J. Polychroniou.

C. J. Polychroniou: Professor Sawyer, let's begin by asking you the most basic question, which is: what's really holding up Brexit talks?

Malcolm Sawyer: There are the sheer complexities of unravelling the involvement of the UK in the European Union built up over 45 years, and the need for agreement over issues ranging from EU citizens rights in UK (and vice versa) after Brexit, the financial obligations of the UK on withdrawal, security co-operation, the nature of future trade relations etc.

There are the divisions within the government and the Conservative Party over the issues of the EU and leave or remain. There are basic differences between those who view Brexit in terms of 'taking back control' with little regard for economic costs involved and those who were Remainers seeking close trade ties and other co-operation with the EU after exit. It is then very difficult if not

impossible to satisfy both and to arrive at any compromise.

Theresa May's Brexit plans have been facing a lot of opposition from rebels in her own party all along, but now it seems that even the Northern Irish party that is propping up her government is making it difficult for the Prime Minister. Is it possible that U.K. could leave the bloc without any Brexit deal at all?

The process of UK leaving the EU involves two stages - the terms of the Withdrawal Agreement, sometimes seen as akin to a divorce settlement, which has to be settled within 24 months of the start of negotiations under Article 50 of the Treaty of Lisbon which means end of March 2019. The second stage will involve finalizing the future relationships between UK and the EU27 across a wide range of issues though the focus has been on the trade relations (e.g. a free trade area agreement, form of customs union), though it is intended that the broad outlines will be included in the withdrawal agreement. The intention has been for a 21 month transition or implementation period with further negotiations to establish the post-Brexit relationships.

A no-deal situation had been used to refer to no specific trade deal between UK and EU27, with trade between UK and EU27 operating under WTO arrangements with the tariffs charged by UK (EU27) on EU27 (UK) goods the same as charged by UK (EU27) on goods from countries with whom there was no specific trade agreements.

More recently no-deal has come to mean no withdrawal agreement between the EU and the UK, and hence the UK leaving at the end of March 2019 without any agreements over the nature of future relationships. Customs posts and checks would have to be quickly put into operation involving collection of new sets of tariffs and disruption to the just-in-time supply chains across countries, combining to lead to shortages in some key areas (agricultural products, pharmaceuticals often mentioned) and disruption of production.

It is clearly possible that UK to 'crash out' of the EU at the end of March 2019. A failure of the UK government to agree the withdrawal agreement with the EU, or a prospective agreement which is then rejected by the UK Parliament, would put the UK firmly on that path, and the chances of one of those coming to past looks to be significant.

Has Labour's stance on Brexit changed?

There are many currents of opinion within the Labour Party ranging from some Brexit supporters (including some Lexit with opposition to the neo-liberal nature of the EU), through leavers and some remainers who accept the result of the referendum and seek a close and co-operative relationship with the EU and onto remainers who push to reverse the result of the referendum. The position of the Labour Party has been to accept the referendum result and hence support the triggering of Article 50 and the process of leaving the EU - a position from which 47 Labour MPs dissented when the vote was put in Parliament. And six tests on the acceptability of withdrawal and subsequent agreements were set out as early as March 2017 as the triggering of Article 50 took place, though the tests have received rather little political attention until recently. The six tests are:

- “1. Does it ensure a strong and collaborative future relationship with the EU?
2. Does it deliver the “exact same benefits” as we currently have as members of the Single Market and Customs Union?
3. Does it ensure the fair management of migration in the interests of the economy and communities?
4. Does it defend rights and protections and prevent a race to the bottom?
5. Does it protect national security and our capacity to tackle cross-border crime?
6. Does it deliver for all regions and nations of the UK?”

From the tests the negotiating stance which the Labour Party would have adopted if it had been in power can be inferred. Question marks hang over those tests including the feasibility of securing the benefits of the Single Market without being members of the Single Market (as in effect Norway and members of the European Economic Area are) which in turn would probably require budgetary contributions and acceptance of free movement of labour.

The stance has had to evolve to take account with the ways in which the negotiations between UK and EU have proceeded and now the prospects of a no-deal or a deal which is unacceptable (particularly with regard to the so-called Chequers proposals) for the relationships between the UK and the EU27 after the UK leaves. The support for a customs union with the EU has become more evident and the opposition to the type of withdrawal agreement which is being advanced

by the UK government.

What has been the impact of the Brexit vote on UK's economy so far?

The impact on economic activity has been negative though not as large as some were predicting before Brexit. The immediate effect was the decline in the exchange rate of sterling which fell immediately after the referendum vote in June 2016 by the order of 12 per cent against the euro and dollar, and the lower exchange rate has been largely maintained. This fall has contributed to some degree to higher inflation and provided some limited stimulus to net export. Before the referendum, some economists were forecasting economic slowdown — even recession of two quarters of negative growth. Although unemployment has continued to decline, UK economic growth has slowed by comparison with the recent record and with growth in the G7, and output looks to be around 1 per cent lower than it would have been without the Brexit vote.

Is there any chance that Brexit will be cancelled?

It is very difficult to envisage the political routes through which the cancellation of Brexit could arise. Cancelling Brexit would require a decision to withdraw the UK's notice of intention to leave the EU (the Article 50 process), and this would have to occur well before 29th March 2019 (the date set for withdrawal). This would clearly require the reversal of the government and the Labour opposition's position of accepting the referendum result of June 2016. It looks impossible that such a reversal would happen under the present Conservative government, whether led by May (whose position looks increasingly precarious) or a replacement. And even if it did, the political and social consequences with large protests and civil disobedience do not bear thinking about.

What will be Brexit's long-run effects on the UK's economy?

There would be many factors will influence the long-run effects (over say one to two decades) on the economy of the UK and its people, though two stand out.

First, the nature of the trading relationship between the UK and the EU 27 (the remaining members of the EU after UK exit)—whether close relationship with the internal market, customs union, free trade area or WTO rules. The macroeconomic modelling of bodies such as Treasury, IMF, OECD have generally argued that there would significant effects on output and incomes, with output

being lower than it would have been of the order of up to 5 per cent spread over several years, and depending on the nature of post Brexit trading relationships between EU and UK. However, the work of [Gudgin, Coutts, Gibson and Buchanan \(2018\)](#) put the loss of output as much lower. They find that “in the baseline Brexit scenario ...GDP is a little higher up to 2020 as the lower exchange rate and interest rates offset the negative impact of uncertainty. After 2020 the loss of trade results in GDP falling below the pre-referendum trend, ending up in 2025 some 1.2% below the pre-referendum forecast. Part of this reduction in GDP comes from lower migration. As a result, there is less of a fall in per capita GDP which ends up 1.5% lower in 2025 but becomes higher than in the pre-referendum forecast by 2030.” I’m inclined towards those much lower estimates: the establishment of the single market in 1992 with the moves to remove non-tariff barriers for trade between EU member states does not appear to have had a significant boost, and think that reversal of membership of the internal market (which is a key element in UK leaving EU) would likewise have little long-term effect. This is a reflection of what Paul Krugman called ‘economists little secret’ - that while lowering trade barriers bring some gains they are rather small. And in the case of Brexit, the rise in tariffs between UK and the EU would be rather small - from the present zero level to average of 2 to 3 per cent, and there could be some reductions in tariffs depending on trade deals between UK and other non-EU countries. I also take the view that lowering or raising barriers to trade has little long-term effect on employment levels, which depend on the level of aggregate demand. This is not to say that the changes in trade arrangements do not cause disruption with declines in output and employment in some sectors which are potentially offset by rises elsewhere. A ‘botched’ Brexit which does not address the impacts of its uncertainty on investment and which does not ease the adjustment processes would have not only short-term detrimental effects but could set the economy on a negative path.

Second, a great deal depends on the economic and social policies which the UK government pursues in the aftermath of Brexit. The range of policies which have been advocated by the right wing free market Brexiters (notably the European Research Group of some 50 Conservative MPs) would have wide ranging detrimental effects, though the advocates would claim significant benefits from ‘being unshackled from the European Union’. A de-regulation agenda with attacks on workers rights and product standards, and a tax cutting agenda on corporation tax and further shifts to a regressive tax regime would be pursued. Trade policies

would be pursued seeking trade deals (notably with the USA) which lowers consumer protection standards and opens up NHS to privatization. The inevitably disruptive effects of changing trade regimes following Brexit would lower output and tax revenues, followed by tax rises to 'balance the budget'.

In contrast, fiscal and monetary policy could be used to boost demand to offset disruptive effects of Brexit and maintain high levels of employment. The UK government contributed £18.6 billion to the EU budget in 2017 of which nearly £9 billion returns to the UK through agricultural support, regional and structural funds and research support. There would be the opportunity to recast agricultural policies. Regional and structural funds could added to and used more effectively. In the early years following Brexit there would be transitional payments (estimated to be of the order of £38 billion), spread over a number of decades but concentrated in the first years, and there would not be a financial gain to UK budget from Brexit until 2022, but would be thereafter. If the fiscal decision was made, that the equivalent of £9 billion (around ½ per cent of GDP) were now spent domestically rather than 'sent to Brussels', there would be a domestic stimulus, which would also mean tax revenues higher and hence overall impact of £9 billion expenditure on budget deficit much smaller than £9 billion. This would also represent a (relatively slight) improvement in the current account deficit. A vigorous agenda to ease the adjustment processes, alongside enhanced regional policies, and policies for industrial support and worker protection would be highly beneficial, though most of those could be implemented within membership of the EU.

Reference

Gudgin, G., Coutts, K., Gibson, N., and Buchanan (2018). "The macro-economic impact of Brexit: using the CBR macro-economic model of the UK economy (UKMOD), *Journal of Self-Governance and Management Economics*, vol. 6(2), pp. 7-49, doi:10.22381/JSME6220181

C.J. Polychroniou is a political economist/political scientist who has taught and worked in universities and research centers in Europe and the United States. His main research interests are in European economic integration, globalization, the political economy of the United States and the deconstruction of neoliberalism's politico-economic project. He is a regular contributor to Truthout as well as a member of Truthout's Public Intellectual Project. He has published several books and his articles have appeared in a variety of journals, magazines, newspapers

and popular news websites. Many of his publications have been translated into several foreign languages, including Croatian, French, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Turkish. He is the author of *Optimism Over Despair: Noam Chomsky On Capitalism, Empire, and Social Change*, an anthology of interviews with Chomsky originally published at Truthout and collected by Haymarket Books.

Thomas Mann: His Life And Work

The documentary examines the life and work of German literary icon Thomas Mann, beginning with Mann's nomination for the 1949 Goethe Prize. His symbolic representation of Germany in exile after the war, and his status as a representative of the liberal, humanist tradition, are juxtaposed against Mann's private life. The program discusses how his works, such as *Death in Venice*, explore the disparity between the life of bourgeois convention and desire, a disparity present in Mann's own life. From the suicide of his eldest son, to his own homosexuality, the program explores the dual identity of Mann as representative of post-war Germany and also as private citizen.

Type: Documentary Film - © 1992 - Producer: NDR International

Stevo Akkerman & Christoph Schmidt ~ Kop op, Europa - Hoe kijkt de rest van de wereld naar

ons?

Ills. Joseph Sassoon
Semah

De migratiecrisis, Griekenland-crisis en Brexit zetten Europa zwaar onder druk. De EU is vooral een economisch samenwerkingsproject en veel minder een politieke en helemaal niet een culturele unie. De eerste fase van de Europese samenwerking was het bezweren van oorlogsdreiging, de tweede het brengen van economische voorspoed, maar nu is de glans van het naar binnen gekeerde continent af. Het project hunkert naar een derde fase, waar jonge Europeanen zich achter kunnen scharen.

Wie geeft de EU haar derde leven? Hoe kijkt de rest van de wereld naar ons? In *'Kop op, Europa'* geven veertien niet-Europese prominenten antwoord op deze vragen. Aan het eind van het boek wordt Jean-Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, geconfronteerd met de blik van buiten Europa.

De tijd dat het Westen de wereld domineerde is voorbij, er vindt een verschuiving plaats van het politieke en economische zwaartepunt van het Westen naar Azië en we moeten ons aan dat feit leren aanpassen, zegt de Singaporese denker Kishore Mahbubani, auteur van *'Is het Westen de weg kwijt?'*. Het Westen moet leren macht te delen. Ook heeft Europa een eigen buitenlandse politiek nodig; het moet duidelijk maken dat het niet anti-islam is. Maar Europa belichaamt nog steeds de hoop van de mensheid, als continent zonder enkele oorlogsdreiging. Zie

<http://rozenbergquarterly.com/kishore-mahbubani-is-het-westen-de-weg-kwijt-een-provocatie/>

Zijn landgenoot Parag Khanna, auteur van *'Connectography'* ziet vooral een toekomstige wereld met een mondiaal systeem van verbindingen, waarin geografische grenzen niet meer bepalend zijn. Europa speelt in dit netwerk nog steeds een belangrijke rol, want Europa is democratie, goede levensstandaard, vrijheid, politieke stabiliteit en 's werelds grootste economische zone. En vooral is Europa zeer verknoopt met alle uithoeken van de wereld.

'Het onderscheidende vermogen van Europa is dat het eerder dan andere regio's een systeem vormde, een samenwerkingsverband waarvan de leden meer met elkaar te maken hebben dan met externe partners'.

Achterkleindochter van de vroegere Sovjetleider Nina Chroesjtsjov vindt Poetins assertieve houding niet zo raar als ze kijkt naar het westerse Ruslandbeleid. Net als Mahbubani begrijpt zij niet dat Europa heeft gedacht dat het in zijn belang zou zijn om Rusland van zich te vervreemden door de NAVO uit te breiden. Het Westen reageert verkeerd op het post-Sovjet-Moskou. De historische afhankelijkheid van het naoorlogse Europa van de Verenigde Staten zou minder moeten worden, misschien kunnen EU en China op het terrein van handel en strijd tegen klimaatverandering intensiever gaan samenwerken.

Politiek wetenschapper Sergej Karaganov was jarenlang adviseur van Poetins buitenlandstrategie. Hij uit felle kritiek op het westerse overwinningsgevoel na de Koude Oorlog; de vrede hebben ze na de Koude Oorlog verloren. Maar hij beschouwt Europeanen wel als vrienden, net als Aziaten. Zijn ideaal is een Euraziatische unie, van Lissabon tot Vladivostok. Hij nodigt dan ook de Europese landen uit toe te treden tot de Shanghai-samenwerkingsorganisatie met het doel een nieuwe geopolitieke en ideologische samenwerking in Eurazië te vormen. In cultureel opzicht Europees, geo-economisch en geopolitiek Euraziatisch. Daarvoor is het Shanghai-samenwerkingsorganisatie opgericht. Machtsverhoudingen zijn verschoven en Europa moet zich daar bij aansluiten!

En Europa moet een militaire defensie opbouwen, niet tegen Rusland maar samen met Rusland, en tegen de radicale islam of de instabiliteit aan het zuiden van Europa.

De Amerikaanse veiligheidsexpert Ivo Daalder en leider van buitenland-denktank

The Chicago Council on Global Affairs ontkracht de woorden van Nina Chroestjov en Sergej Karaganov dat Poetins machtspolitiek het resultaat was van de NAVO- en EU-expansie naar Oost-Europa. Want de NAVO en Europa wilden na de Koude Oorlog heel Europa, dus inclusief Rusland, ontsluiten. Poetin wilde de status als grootmacht herstellen, terwijl de economie enorm was gekrompen. En Europa is al de tweede militaire macht van de wereld.

Juncker en Mogherini zijn geen sterke leiders; zij nemen geen beslissingen. Krachtige personen kunnen doorslaggevend zijn. Maar Europa blijft belangrijk en is nog steeds de belangrijkste bondgenoot van de VS, economisch, militair en cultureel.

Zeev Sternhall, geboren in Polen, vestigde zich in 1951 in Israël. Hij beschrijft de EU als een gemeenschap van politieke waarden en zou het liefst zien dat Europa terugkeerde naar de zes landen van het begin.

Orwa Nyrabia, regisseur van de documentaire *'Return to Homs'* is vanwege de oorlog in Syrië uiteindelijk in Amsterdam terechtgekomen. Hij is geworteld in de Arabische cultuur en kijkt met een Europese blik, die zich naar Sternhalls idee beperkt tot een uitgekleed idee van vrede (we zien wel wat er gebeurt, maar we willen niet investeren in hulp). Muren betekenen het einde van Europa. De Europese filosofie ligt hem nauwer aan het hart dan de Europeanen met hun superioriteitsgevoel.

De verwachtingen over Europa blijven hooggespannen, met name als het gaat om democratie, mensenrechten, gelijkheid, vrijheid, strijd tegen klimaatverandering e.d., maar ze worden vaak niet waargemaakt. De Turkse schrijver en Nobelprijswinnaar Orhan Pamuk zal echter altijd de Europese waarden verdedigen 'Europa was alles, bijna goddelijk.' Maar zonder broederschap zullen ook vrijheid en gelijkheid verloren gaan.

Politiek wetenschapper Turkuler Isiksel, auteur van *'Europe's Functional Constitution'*, groeide op in Turkije. Vooral praktische economische doelen dienen de EU-verdragen, geen hogere idealen als menselijke waardigheid, vrijheid en mensenrechten; het gaat vooral om handel. Ze staat ook kritisch tegenover het Europese Hof, dat vooral is opgepadeld met een politieke rol. Voor Isiksel moet de Unie sociaal worden, waarin alle burgers gelijke kansen hebben, een voldoende hoge levensstandaard en sociale bescherming. Dat is de richting die de Unie op

moet gaan.

Voor romanschrijfster Leila Aboulela (Aberdeen), geboren in Cairo, moet religie meer aandacht krijgen. “Hoe meer Europeanen zich verwijderen van het concept dat God groot is, hoe kleiner ze zijn. Europa zal krimpen omdat het weggaat van de bron van kracht.” De staat zou een actievere rol moeten spelen bij religie, dat zou kunnen helpen tegen terrorisme en radicalisering.

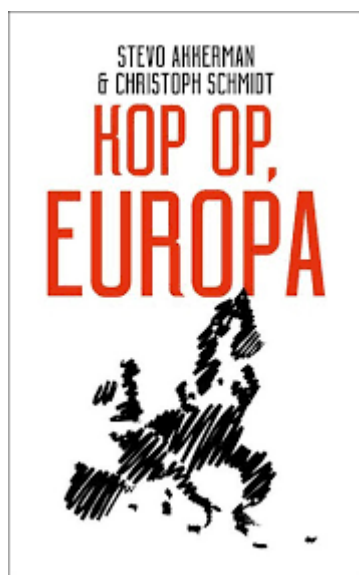
De Nigeriaanse topzakenvrouw Amy Jadesimi (Londen) maakt zich sterk voor Sustainable Development Goals en voor een krachtiger Afrikaanse Unie. Jadesimi vindt het onzin dat in de EU migratie als het belangrijkste probleem op de agenda is gezet. De meeste immigranten willen helemaal niet naar Europa komen, alleen Nigeria vangt al honderdduizenden migranten op. De migrantendiscussie leidt alleen maar af van de gevaren waar de EU voor staat.

De Colombiaanse schrijver Juan Gabriel Vásquez (België) constateert dat Europa als culturele entiteit is vervangen door de Verenigde Staten, zowel als culturele invloed en als politiek. Maar de EU, met al haar tekortkomingen en problemen, is een belangrijk onderdeel van het humanistisch project. Onderwijs kan een belangrijke rol spelen.

Voor de Iraans-Canadese filosoof Ramin Jahanbegloo (New Delhi), auteur van *'The Decline of Civilisation'* bevindt het humanisme zich op een hellend vlak: begrip voor andere culturen neemt af, empathie bestaat nog nauwelijks. Europa is er niet in geslaagd de derde en vierde generatie migranten te integreren. Nu investeert Europa vooral in economie en politiek en niet in cultuur. Er zou een gemeenschappelijk Europees onderwijsprogramma moeten komen, met de hoogte- en dieptepunten uit de geschiedenis. Anders betekent Europa niets en wordt het een continent van verschillende culturen zonder dialoog. En Europa moet nadenken over een nieuwe vorm van secularisme, waarbij de religie een eigen plek heeft in het openbare leven. De dialoog tussen verschillende religies is in de meeste Europese landen nu geheel afwezig.

Ook professor Zhou Hong (Peking) betwijfelt of Europees burgerschap nog bestaat, Europe ontbeert 'een gemeenschappelijke mentale ruimte'. Ze gelooft niet in een kloof tussen Oost en West. De basis van de internationale samenwerking ligt immers in het Europese denken. In het Oosten is heel wat Westen te vinden. De EU is een geweldig iets, mensen weten niet wat ze op het

spel zetten. Wat ontbreekt is een Europese mentale ruimte, een gemeenschappelijke cultuur. Ze hebben nog iets te ontdekken, namelijk zichzelf.

Uit de interviews blijkt dat Europa nog steeds een voorbeeldfunctie en voortrekkersrol kan vervullen in democratisering, rechtsstatelijkheid en gelijkheid tussen man en vrouw, tussen religies en dat beter moet uitdragen in de toekomst. De auteurs pleiten voor meer zichtbaarheid van de Europese democratie, door bijvoorbeeld bij de G7 -top één persoon naar voren te schuiven met een rechtstreeks democratisch mandaat.

Ook moet Europa socialer worden, minder marktgericht, een voortrekkersrol spelen in de strijd tegen klimaatverandering, gezamenlijk strijden tegen terrorisme en radicalisering, een rechtvaardig asiel -en migratiebeleid voeren, en bescherming bieden tegen gevaren van buitenaf (Midden-Oosten, Rusland, Turkije en (sinds Trump) de Verenigde Staten. Onderling zijn de EU-burgers het vaak niet eens zijn over de manier waarop; het vraagt bijna om een EU-leider in de stijl van autocratische Poetin of Erdogan. Macron en zijn collega-regeringsleiders zijn 'te democratisch', een zegen en een vloek tegelijkertijd, aldus de auteurs. Dat is de paradox van de Europese democratie. "De EU is gebaat bij een voortvarende doorstart, maar de wirwar van democratische processen vormt een hindernis voor het uitzetten van een eenduidige koers." Maar, dat is de prijs die we willen en moeten betalen, want de zoektocht naar compromissen is nog altijd verre te verkiezen boven de 'democratie' van Erdogan en Poetin.

Het eerste en tweede leven van de EU stond of viel met grote persoonlijkheden (Winston Churchill, Jean Monnet, Robert Schuman tot Jacques Delors, Helmut Kohl en Francois Mitterand), zo zal ook het derde leven afhangen van waaghalzen en visionairen. Ingrijpende institutionele hervormingen, niet alleen in Brussel, maar ook in veel lidstaten zijn noodzakelijk. Macrons lef zal mogelijk een nieuwe generatie politici kunnen inspireren tot daden waarvan we nu nog niet weten wat ze zijn. 'Kop op, Europa.'

—

Stevo Akkermans schrijft columns en achtergrondartikelen in 'Trouw' en *Christoph Schmidt* is correspondent in Brussel voor dezelfde krant. 'Kop op, Europa' is gebaseerd op een interviewreeks met prominente niet-Europeanen in 'Trouw' (oktober 2017-april 2018). De oorspronkelijke interviews zijn herschreven en bewerkt.

Boom uitgevers, 2018. ISBN 9789024424269

Will Trump's Policies Wreak Havoc On The US And Global Economies?

Gerald Epstein is Professor of Economics and a founding Co-Director of the Political Economy Research Institute (PERI) at the University of Massachusetts, Amherst

With the midterm elections rapidly approaching, many Americans will start thinking more and more about the economy before they decide how to cast their votes. In this context, Trump's claim that the US economy under his administration is the "greatest in history" needs to be thoroughly and critically examined in order to separate facts from myths. How much of the ongoing

“recovery” is being felt by average American workers? And what about Trump’s escalating trade war with China, which is already beginning to impact American consumers and various US manufacturers, while making European firms nervous? In this exclusive interview, Gerald Epstein, professor of economics and co-director of the Political Economy Research Institute at the University of Massachusetts at Amherst, clears the air on several myths and misconceptions about the developments that Trump has tried to frame as an [“economic miracle.”](#)

C.J. Polychroniou: Trump likes to boast about an economic revival of historic proportions under his administration, which includes a strong labor market, a robust stock market, and a 4 percent GDP rate. What are the facts and myths about Trump’s alleged economic miracle? Give us the full story.

Gerald Epstein: Trump is a gross exaggerator who loves to construct stories. When it comes to his claims about an economic miracle under way during his administration, I think my friend and colleague John Miller in the economics department at Wheaton College put it best in a September 30 presentation at the University of Massachusetts Amherst: “Compared to the standard of U.S. economic performance since 1948, we have been living through an economic expansion that has been historically long, historically slow, and that has done historically little to improve the lot of most people.”

It is safe to say, as Miller and many other economists show, slashing corporate taxes has not generated an investment boom or a stock market boom. Data show that during the second quarter of 2018, housing investment [continued to go down](#), and spending on new equipment, the largest component of investment, grew only half as quickly as it had at the end of 2017, prior to the tax cut. As [the data discussed by Josh Bivens of the Economic Policy Institute](#) show, business investment in structures such as office buildings and factories did increase far more quickly than before the tax cut, but most of that went into oil and gas drilling which resulted from higher world energy prices.

What’s the explanation for S&P 500 and Dow setting all-time records under Trump, and what impact do stock market trends have on the life and well-being of average Americans?

It is true that the stock market has increased since Trump was elected, but it has been on an upswing since the recession bottomed out in 2009. In fact, stock

prices (the S&P 500 adjusted for inflation) increased just 2.1 percent from Jan. 1 to Sept. 1, 2018 — far slower than earlier in the expansion, and the near double-digit increase during the 1990s expansion.

Only in the third week of September did the S&P 500 Stock Index and the Dow Jones Index finally [top their January 2018 highs](#).

Still, it is clear that since Trump was elected, financial investors have been quite happy and optimistic. The Republican agenda of tax cuts and deregulation have significantly increased corporate profits and the expectations of further corporate profits, and these drive up stock prices.

But most stocks are owned by the very wealthy. According to Edward Wolff, [the richest 10 percent of the population own close to 90 percent of all stocks](#). So when the stock market goes up in value, it is the already very rich that mostly benefit.

Now some of this could trickle down as investment and jobs but this appears to be rather limited. As I mentioned earlier, we are not seeing much of an increase in investment in factories and equipment as a result of the tax cuts and corresponding increase in the value of the stock market. It is true that when the stock market goes up substantially it can increase the consumption of those that own stocks and some of that can trickle down when increases in consumer demand boost the economy. But here the question is the size of the impact — which is modest at best — and the impact on wages.

Up until now, this increase in consumption and decline in unemployment has not led to much in the way of increased wages, when the uptick in inflation is taken into account. People's paychecks might be a bit bigger but so is the cost of living. So, the economy seems to still be largely stuck in a period of stagnant inflation-adjusted wages, which has been plaguing us for more than 40 years. The Trump economy has yet to break free of that swamp.

The reasons for this seem myriad: a major one is the reduced bargaining power of workers due to a 40-year political assault on unions and workers' bargaining rights. A second is related to appearance of other global trade powers like China on the scene and the response of American capitalists and politicians to that crucial structural shift.

Trump has made the reduction of the trade deficit one of his central goals, which partly explains his gambles with trade wars, tariffs and protectionism and his so-called “America First” policies. Yet, the US trade deficit, ironically enough, has widened considerably (especially with China) under the Trump administration. Is the increase in the trade deficit a direct result of the trade war?

No. The increase in the trade deficit is mostly due to the fact the US economy has been continuing to grow and recently picked up speed. Any growing economy will increase imports; if exports are not leading the growth — which they are not in the US and haven't been for several decades — then the trade deficit is almost certain to grow. But what it does show is that Trump's trade policy has not reversed the secular dependence of the US on trade deficits, which has been increasing in the last 40 years or so.

Just recently, numerous US manufacturing companies testified how Trump's trade wars and tariff policies will increase both the cost of production and the cost of imports, cause layoffs and devastate lives, while failing to improve competition or spur additional growth. Given all this, what's the real purpose behind the trade war with China, and will tariffs boomerang on workers in the US and the global economy?

Trump believes that he can win political support from his base by bashing foreigners and “others” — be they Mexican and South American citizens, Muslims, African Americans and women, even if his policies hurt his base in economic terms. He is specializing in a type of [white nationalist] “identity politics” and is very good at manipulating people. For the rich, he delivers the goods.... He believes he can get away with this even if he hurts his base economically. He believes he can put lipstick on trade deal pigs and his base will buy it. Perhaps he is right. We will see.

So, yes: the trade war he has started might sound good to his base, but is likely to hurt many of them, as Canada, Europe and China are smart when they retaliate, knowing fully well that they will harm his base.

So part of his goal is to fire up his base by being tough on the foreigners. But the fight with China is much more than that. Trump has decided that the US is in a power struggle with China for global dominance. He is not the first US capitalist politician to believe that. US strategists have talked about making a pivot to

China for more than a decade now. Trump has decided to lurch toward China.

His trade deals, such as the new NAFTA, contain sections which require that Canada and Mexico notify the US if they are going to make any trade deals with China; and there are various elements in them that attempt to discourage such deals with China. So this is all part of the attempt to create a new cold war with China.

Cold Wars are useful for capitalists. They can justify massive military expenditure; they can justify patriotism and squashing dissent; they can justify loyalty to the strong leader.

Another reason why Trump is pursuing these policies is that they can split the labor movement and the Democrats. When Steve Bannon was on his way out of the Trump administration, he contacted Robert Kuttner of the American Prospect and said he wanted to form a left/right coalition over trade. He and Trump have been partly successful in this. The United Steelworkers Union has supported his tariffs on steel. Much — but not all — of organized labor has offered tentative support for Trump's new NAFTA, even though there are very few positive features for labor in the agreement.

The new NAFTA also has a lot of very negative features, including the undermining of environmental regulations, the increase of patent protections, limitations on the ability to restrict pharmaceutical prices and other consumer-gouging provisions.

As a result, even labor unions and groups like Public Citizen have been reluctant to endorse it fully yet.

Do you have any predictions about how the story of Trump's trade war against China and his overall economic policies will end?

Overall, Trump's policies will prove to be extremely disruptive. The trading system will develop many cracks, the supply chains of trade will get mucked up, and the expansionary wave coming from the tax cuts will fade out with nothing left but deficits and bloated capitalists to show for it. But this will not necessarily mean political trouble for Trump and the Republicans. For that to happen, the Democrats and the left have to not only make clear what are all the problems in Trump's and the Republicans' economic charades, but have to promote their

alternatives relentlessly, and in a unified fashion. The left has developed a strong set of policies that can address the ills facing the majority of US residents — single payer health care, raising the minimum wage, a Green New Deal, breaking up Wall Street banks and promoting financial alternatives, tax increases on the wealthy, real infrastructure investment, affordable and improved education, and a peace-oriented foreign policy. This is a winning agenda. If economists, policy makers and activists can continue to develop this program and promote it relentlessly, then when the Trump economy falls apart, it is the left that can win with a viable program that can truly work for the many.

—

About the author

C.J. Polychroniou is a political economist/political scientist who has taught and worked in universities and research centers in Europe and the United States. His main research interests are in European economic integration, globalization, the political economy of the United States and the deconstruction of neoliberalism's politico-economic project. He is a regular contributor to Truthout as well as a member of Truthout's Public Intellectual Project. He has published several books and his articles have appeared in a variety of journals, magazines, newspapers and popular news websites. Many of his publications have been translated into several foreign languages, including Croatian, French, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Turkish. He is the author of [*Optimism Over Despair: Noam Chomsky On Capitalism, Empire, and Social Change*](#), an anthology of interviews with Chomsky originally published at Truthout and collected by Haymarket Books.

De verborgen heimwee van Léo Malet. Een speurtocht in Parijs

Pont de Tolbiac, ca. 1910

De Franse schrijver Léo Malet (1909-1996) schreef in de jaren veertig, vijftig en zestig tientallen detectiveromans. Na Georges Simenon was hij de best verkochte detectiveschrijver in Frankrijk. Voor de Tweede Wereldoorlog was hij actief als anarchist en betrokken bij de surrealistische beweging rond André Breton. Zijn bekendste boek is Brouillard au Pont de Tolbiac (1956), wat zich afspeelt in het 13e Arrondissement in Parijs. Wie in het voetspoor van Malet de wijk wil doorkruisen, treft een stadswijk aan die in ruim een halve eeuw tijd enorm van karakter is veranderd. De vraag is of dat allemaal ten goede is.

Jacques Tardi, Nestor Burma op de Pont de Tolbiac

Een warme zomerse dag in Parijs, een aantal jaren geleden. Ik sta op de plek waar de Rue de Tolbiac overgaat in de Pont de Tolbiac, in het 13e Arrondissement, aan de oostkant van Parijs, langs de Seine. Het eerste gedeelte van de brug overspant een aantal treinsporen en na de kruising met de Port de la Gare, volgt het tweede gedeelte over de Seine. Helaas is de oorspronkelijke gietijzeren brug in de jaren tachtig van de vorige eeuw vervangen door een moderne betonnen constructie.

Op deze plaats zouden in 1936 een aantal anarchist en geldloper van het nabij

gelegen koelhuis Entrepôts Frigorifiques beroofd hebben. Van de geldloper, het geld of de daders is nooit een spoor terug gevonden. Pas twintig jaar later zou de zaak opgelost worden. Dat is althans het gegeven in de roman *Brouillard au Pont de Tolbiac* (1956) van Léo Malet.

In deze roman wordt privédetective Nestor Burma - voormalig anarchist - twintig jaar later door een oude kameraad getipt over de zaak van de beroofde geldloper. Burma verdiept zich in de zaak en wordt vervolgens geconfronteerd met zijn anarchistische verleden, met personen en gebeurtenissen die hij al lang had verdrongen.

Jacques Tardi, Nestor Burma op de Pont de Tolbiac

Geweld

In 1936 is de jonge Burma een krantenverkoper in het 13e Arrondissement en logeert hij in het Foyer Végétalien - wat werkelijk bestaan heeft: 182 Rue de Tolbiac - waar veganisten, anarchisten en andere wereldverbeteraars een goedkoop onderkomen kunnen vinden. Op de slaapzaal wordt onder de anarchisten gediscussieerd over het gebruik van geweld tegen de maatschappij en tegen personen. De namen vallen van Callemin, Soudy en Garnier, enkele van de zogenaamde *Autobandieten*. Deze groep anarchisten, ook bekend als de Bende van Bonnot, zorgde in 1911 en 1912 voor onrust en paniek in Parijs en omstreken, vanwege enkele gewelddadige overvallen. Het geld was bestemd voor de anarchistische beweging.

Burma is tegen het gebruik van geweld, maar anderen menen dat geweld niet kan worden uitgesloten. De overval op de geldloper bij de Pont de Tolbiac is het gevolg. Wanneer Burma zich twintig jaar later op de oude zaak stort, lijkt een confrontatie met vroegere kameraden onvermijdelijk.

Léo Malet, Brouillard au Pont de Tolbiac, 1956

Idealen

In het boek worden anarchisten niet stereotiep, karikaturaal neergezet als harteloze fanatici met cape, hoed en bom. Het zijn gewone figuren met idealen, sappelend om de kost te verdienen. Maar bij sommigen speelt de geldzucht op. Anarchistische idealen worden opzij gezet en wellicht komt hun ware karakter boven. *Brouillard au Pont de Tolbiac* is in de eerste plaats bedoeld als een spannend boek, maar het heeft een tweede laag. De wijze waarop Malet de gebeurtenissen laat ontrollen en de ontknoping van het verhaal, zijn een afrekening van Burma met de handelswijze van vroegere kameraden. Dat Burma daarbij geen geweld hoeft te gebruiken, komt niet alleen goed uit, maar geeft de opvattingen van Burma - maar ook die van Malet zelf - weer.

Surrealisten

Dat Léo Malet de herinneringen van Burma aan diens anarchistische jaren zo treffend beschrijft, moet terug te voeren zijn op zijn eigen achtergrond. Halverwege de jaren twintig was Malet een actief anarchist. Hij schreef in kleine tijdschriften als *l'Insurgé* en *La Revue Anarchiste*, en voorzag in zijn onderhoud

als chansonnier in tweederangs theatertjes in Montmartre. Hij begon surrealistisch getinte teksten te schrijven en maakte surrealistische erotische kunst. Hij stuurde een gedicht naar André Breton, de voorman van de surrealistische beweging en uitgever van het tijdschrift *La Révolution Surréaliste*. Breton nodigde Malet uit zich bij de groep aan te sluiten. In 1936 publiceerde Malet zijn bekendste surrealistische gedicht *Ne pas voir plus loin que le bout de son sexe*.

Léo Malet (7 maart 1909 - 3 maart 1996)

Detectiveromans

De Tweede Wereldoorlog maakte een einde aan de activiteiten van de surrealisten. Na de Duitse inval werd Malet als 'subversief element' door de Franse Vichy-autoriteiten gevangen gezet. Na enige tijd werd hij vrijgelaten maar werd vervolgens door de Duitsers naar een krijgsgevangenkamp overgebracht, hoewel hij niet in het leger diende. Zijn ervaringen daar verwerkte hij later in zijn eerste detectiveroman *120 Rue de la Gare* (1943). De roman was een klein succes en Malet besloot door te gaan met het schrijven van detectiveromans. Opzet, stijl en hoofdfiguur had hij afgekeken van Dashiell Hammett, met Raymond Chandler de grondlegger van de *hard-boiled* detectiveroman. Malet kende het werk van Hammett want deze was voor de oorlog al in het Frans vertaald. Met Nestor Burma creëerde hij een Franse variant op Hammetts *private eye* Sam Spade, geschoeid op dezelfde geest: een *coole* detective, onverschrokken, niet te beroerd om een robbertje te vechten, cynisch in zijn commentaren en vaak in

conflict met de lokale politie.

Mysteries

Malet schreef tientallen detectiveromans onder diverse pseudoniemen en introduceerde zo het genre *hard-boiled* in Frankrijk. Briljant was zijn idee een serie detectiveverhalen te schrijven waarvan ieder deel zich in een ander arrondissement van Parijs afspeelt. Dankzij de gedetailleerde beschrijvingen van de wijk, is het mogelijk met ieder deel uit de reeks in de hand en het bijgevoegde kaartje, de routes van het verhaal in het arrondissement na te lopen.

Malet noemde deze reeks *Les Nouveaux Mystères de Paris*, een verwijzing naar en eerbetoon aan de roman *Les Mystères de Paris* van de Franse auteur Eugène Sue (1804-1857). Diens roman verscheen in 1842 en 1843 als feuilleton in afleveringen en beschreef het dagelijkse leven in Parijs aan de onderkant van de samenleving. Het werk geldt een van de eerste sociale romans. Beïnvloed door het vroege socialisme toonde Sue de sociale omstandigheden van de Parijse arbeidersbevolking.

Jeugdzonde

De romans van Malet hebben natuurlijk een heel ander karakter. Maar Malet is wel op z'n best in de romans die in gewone volksbuurten spelen, in kroegjes, dubieuze uitgaansgelegenheden, bordelen, stegen en onpure straten, te midden van prostituees, clochards, straatfiguren, kruimeldieven en oplichters. Dat hij zijn verleden als anarchist niet verloochent, blijkt soms uit kritische opmerkingen die hij Burma laat maken over politieke en sociale omstandigheden. Detective Burma heeft na de Tweede Wereldoorlog het anarchistisch ideaal losgelaten, net als Malet zelf. Maar Malet spuugt niet in de bron waaruit hij gedronken heeft. Hij benadert het anarchisme in *Brouillard au Pont de Tolbiac* niet op schampere, belachelijke wijze of als een jeugdzonde. Ook Malets surrealistische verleden duikt zo nu en dan op in zijn romans. In *Corrida aux Champs-Élysées* zijn bijvoorbeeld verwijzingen terug te vinden naar Dada en Marcel Duchamp en draait de zaak om de diefstal van een beeldje uit het Louvre, waarbij Picasso en Apollinaire betrokken zouden zijn geweest.

Jacques Tardi, Rue Watt

Volkswijk

In de romans van Malet ligt het niet voor de hand dat het recht traditiegetrouw zegeviert. In *Brouillard au Pont de Tolbiac* is er geen winnaar, ook het recht zegeviert niet. Eigenlijk zijn er alleen maar verliezers: de oude kameraad die Burma tipt, probeert tegen de stroom in tevergeefs zijn anarchistische levenswijze vast te houden, anarchisten die hun kameraden verraden, privédetective Burma die zijn kameraden is kwijtgeraakt en zijn idealistische verleden heeft verdrongen.

Het boek is tevens een weemoedige terugblik op Malets eigen verleden. Er spreekt heimwee uit naar onbezorgde tijden. Weliswaar was het bestaan armoedig, maar dankzij de strijd voor idealen, leek het leven zin te hebben. Heimwee heeft Malet vooral naar de wijk waar zich dat verleden afspeelde: het 13e Arrondissement.

Toen hij in 1956 het boek schreef vond hij dat de wijk haar vooroorlogse karakter reeds lang verloren had: de oorspronkelijke Parijse volkswijk was vervallen geraakt, de bevolking vergrijsd, handel en bedrijvigheid verdwenen, evenals de gemoedelijke volkse sfeer. Met Malets herinneringen aan de dertiger jaren in de wijk en zijn beschrijving van de omgeving twintig jaar later, wordt duidelijk dat het 13e Arrondissement de werkelijke hoofdrol vervult in *Brouillard au Pont de Tolbiac*.

Jacques Tardi, Sluiers over de Pont de Tolbiac, 1982

Stripversie

Dat moet ook de Franse striptekenaar Jacques Tardi – bekend van zijn strip Isabelle Avondrood – hebben begrepen, toen hij in 1982 een stripversie van de roman maakte, *Sluiers over de Pont de Tolbiac* (Uitgeverij Casterman). Hieruit spreekt diezelfde heimwee naar een tijd en naar plekken die niet meer bestaan. Niet in de vorm van platte nostalgie, maar als aanklacht tegen het beleid van de gemeente Parijs. De stripversie van Tardi verscheen juist op het moment dat het gemeentebestuur in de wijk rigoureuus de slopershamer begon te hanteren. Grote delen van de oude bebouwing sneuvelden, omdat de gemeente Parijs de wijk had uitgekozen ter realisering van het project 'Paris Rive Gauche'. Wat restte van de oorspronkelijke volkswijk, bevolkt door overwegend allochtonen, diende vervangen te worden door luxe woontorens, kantoren, megabioscopen en sportcomplexen.

In zijn tekeningen in *Sluiers over de Pont de Tolbiac*, weet Tardi de locaties en sfeer van de wijk in de jaren vijftig perfect tot leven te wekken. Vlak voordat de grote sloop van de wijk begon, fotografeerde hij alle locaties uit de roman – herkenbaar bij Malet terug te vinden – en gebruikte deze als basis voor zijn tekeningen. De stripversie is eveneens een eerbetoon aan een wijk die op dat moment eigenlijk al was verdwenen.

Bibliotheek

Wie met het stripalbum onder de arm en de roman van Malet in de tas, het

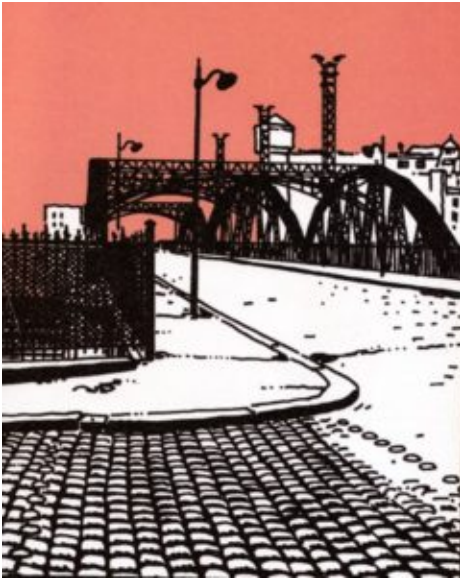
13e Arrondissement bezoekt, constateert dat van een groot deel van de oorspronkelijke wijk nauwelijks iets is overgebleven. Oorspronkelijke straatnamen bestaan nog wel, maar de bebouwing is ingrijpend gewijzigd. Met name in het gedeelte tegen de Seine aan en rond de Place d'Italie zijn vrijwel geen gebouwen te vinden die ouder zijn dan veertig jaar. Rond de Place d'Italie is het Parijse Chinatown geherhuisvest: in plaats van in gewone Parijse winkelstraten, zijn Chinese restaurants en supermarkten hier nu te vinden in moderne gebouwen met veel glas en beton, die in het financiële district van de stad niet zouden hebben misstaan.

Bibliothèque National

Nog steeds is het gebied rond de Pont de Tolbiac een enorme bouwput. Gezichtsbepalend voor de omgeving is de uit vier glazen torens bestaande Bibliothèque National de France, een onder Mitterrand gebouwd presidentieel prestigeobject. De torens, elk als een openstaand boek, op de hoeken van een groot plein, werpen letterlijk en figuurlijk een schaduw over de wijk. Bij de oplevering kreeg architect Dominique Perrault forse kritiek te verduren: glazen torens die zonlicht doorlaten zijn niet de optimale omgeving voor het bewaren van oude boeken en archieven. Later werden achter de ramen draaibare houten panelen geplaatst. Daarmee deed men een van de uitgangspunten van de architect voor het gebouw - visuele openheid - eigenlijk weer teniet.

Tussen de vier torens bevindt zich een grote laag gelegen binnentuin - zes verdiepingen diep - waarin 250 reusachtige naaldbomen uit Canada werden overgeplant. De tuin is niet toegankelijk voor het publiek. De moderne architectuur rond de Bibliothèque National trekt, mede dankzij de nieuwe, ultramoderne metrolijn 14 hordes toeristen.

*Jacques Tardi, plaats delict
Pont de Tolbiac*

Misdaad

Van de Pont de Tolbiac loop ik naar de Rue Watt, een paar honderd meter verderop. Het is de locatie van één van de sleutelscènes in het boek van Malet. Het is een sinistere, onheilspellende plek, eigenlijk niet eens een echte straat. Er staan geen huizen, het is meer een soort tunnel onder een spoorwegemplacement door. Aan de zijkanten een half afgebrokkeld trottoir met een wiebelend hek. Het is er donker, water drupt vanuit het plafond omlaag. Geen plek waar je voor je plezier komt. Misdaadgevoelig zou je kunnen zeggen, want de Rue Watt figureert ook in Franse politiefilms als *Doulos* (Pierre Lesou, 1957), *Flic Story* (Jacques Deray, 1975) en *Les Compagnons de Baal* (Pierre Prévert, 1968). De sfeer wordt goed getroffen op een prachtige foto, gemaakt door Robert Doisneau, van twee in de Rue Watt rondhangende onderwereldfiguren.

Zelfs, en helaas, ook op die locatie heeft inmiddels de vernieuwing toegeslagen: nu zijn er licht uitstralende, kunstzinnige steunpilaren en de trottoirs en zijwanden zijn van strak beton. Gloednieuw asfalt maakt de transformatie compleet.

Plaats delict, ca. 2010

Terug naar de Pont de Tolbiac. De exacte plek waar in het boek van Malet de overval op de geldloper heeft plaatsgevonden, is lastig te bepalen. De tekeningen van Jacques Tardi brengen uitkomst, maar de plek is onherkenbaar veranderd. Maar nee, niet helemaal. In de schaduw van de Bibliothèque National staat nog, met haar onmiskenbare watertoren, het koelhuis van de Entrepôts Frigorifiques, waarvoor de overvallen geldloper werkzaam was. Het werd in de jaren tachtig gekraakt, is inmiddels gelegaliseerd en is verbouwd tot ruimtes voor kunstenaarsateliers en artistieke bedrijfjes. Het is één van de laatste restjes vooroorlogs 13e Arrondissement.

Rue Watt, ca. 2012

Rue Watt, 2019

Omgaan met diversiteit en meertaligheid in het basisonderwijs

Handleiding voor leraren-opleiders

Deze handleiding die zowel door lerarenopleiders als leerkrachten in Suriname, Nederland en Vlaanderen gebruikt kan worden, geeft theoretische achtergronden en praktische toepassingen bij het voorbereiden van toekomstige leerkrachten op een cultureel diverse en meertalige klas.

De handleiding bestaat uit vier losse modules die gratis gedownload kunnen worden. De modules kunnen afzonderlijk of als één geheel in een cursus worden gebruikt.

Auteurs:

Mr. dr. Ellen-Rose Kambel, mensenrechtenjurist en oprichter/directeur Rutu Foundation voor intercultureel meertalig onderwijs.

Dr. Ellen-Petra Kester, taalwetenschapper, docent en onderzoeker aan de Universiteit Utrecht.

Dr. Emmanuelle Le Pichon-Vorstman, taalwetenschapper, docent en onderzoeker aan de Universiteit Utrecht en de University of Toronto, Canada.

Drs. Maggie Schmeitz, antropoloog.

Omgaan met diversiteit en meertaligheid in het basisonderwijs. Handleiding voor lerarenopleiders in Suriname (2018) is een uitgave van het Christelijk Pedagogisch Instituut Paramaribo (CPI), de Universiteit Utrecht en de Rutu Foundation voor intercultureel en meertalig onderwijs. De handleiding is tot stand gekomen met financiële ondersteuning van de Twinning Faciliteit Suriname-Nederland.

Download de hele handleiding plus bijlagen: <http://www.rutufoundation.org/nieuw-omgaan-met-diversiteit-en-meertaligheid-in-het-basisonderwijs/>